

Storstockholms
brandförsvär

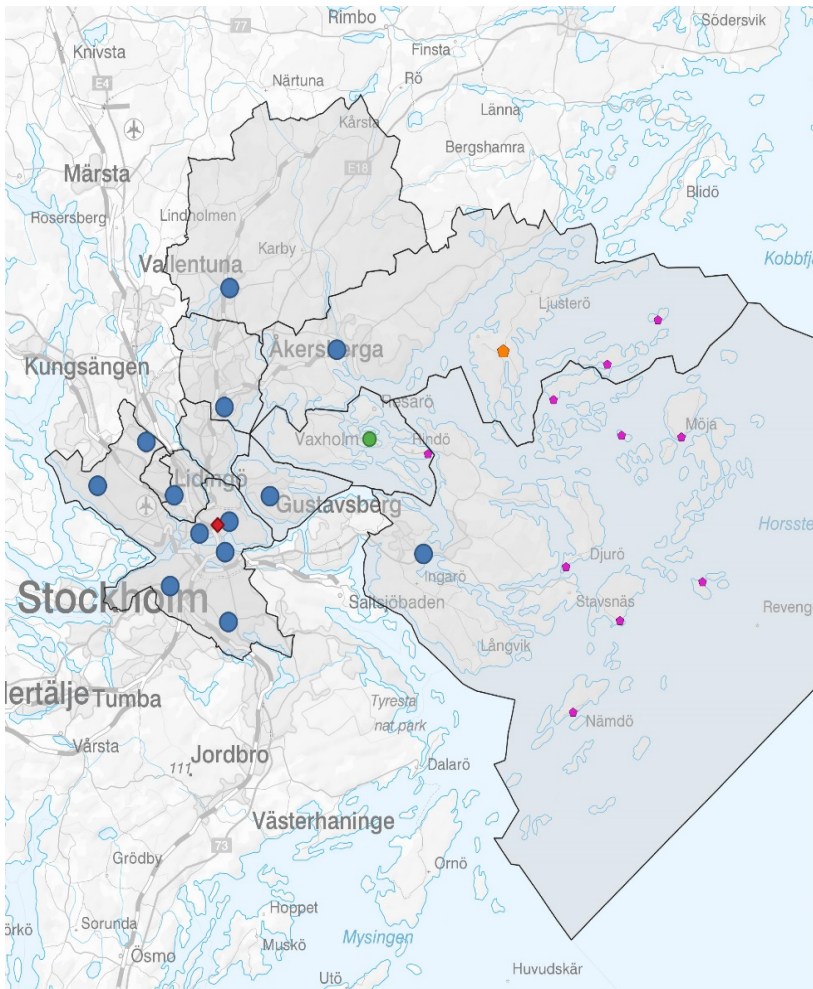
Framtidens samhälls- och infrastrukturbyggande i ett nytt säkerhetspolitiskt läge

All information som delas är Öppen information

Peter Arnevall
Förbundsdirektör och räddningschef

Storstockholms
brandförsvär

10 medlemskommuner

Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

1,4 milj invånare

~11 000

räddningsinsatser/år

750 anställda

150 frivilliga

~120 personer i
beredskap/dygn

Ett stort antal
specialförmågor

16 brandstationer

Brännkyrka

Farsta

Johannes

Katarina

Kista

Kungsholmen

Lidingö

Ljusterö

Solna

Täby

Vallentuna

Vaxholm

Vällingby

Värmdö

Åkersberga

Östermalm

10 räddningsvårn

Djurö

Husarö

Ingmarsö

Möja

Norra Stavsudda

Nämdö

Rindö

Runmarö

Sandhamn

Svartsö

2 utbildnings- anläggningar

Ågesta

Okvista

Recap - Rådande omvärldsläge

- Centrala myndigheter är samstämmiga
- Statsråden, GD MSB och ÖB m.fl. är tydliga
- Enligt många bedömare kallare än det kalla kriget
- Ryssland
 - Underrättelse- och säkerhetshot mot Sverige i krigsförberedande syfte
 - Kartläggning, konsulten på färderna, spionbröderna
- Kina
 - Underrättelse- och säkerhetshot mot Sverige för att äga information och kunskap i syfte att styra handel och ekonomi
 - Universitet, Studsvik, grafit till Northvolt
- Iran
 - Underrättelse och säkerhetshot mot Sverige avseende oppositionella grupper och enskilda individer inom den iranska diasporan, men även mot andra stater i syfte att tysta kritiska röster och upplevda hot mot den egna regimen, bland annat genom våld.
 - Israeliska ambassaden, Foxtrot

proxy, gråzon, hybrid etc

Kraftsamling - Inledningen

"Det är tid för handling!"

Det säkerhetspolitiska läget är det allvarligaste sedan andra världskrigets slut. Förberedelserna, beredskapen och förmågan inom hela totalförsvaret, både det militära och det civila försvaret, måste öka skyndsamt. Insikten om detta behöver genomsyra alla delar av samhället och vara den främsta drivkraften för utvecklingen av totalförsvarets samlade förmåga de kommande åren.

Totalförsvaret ska över tid dimensioneras för att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och bidra till försvaret av allierade. Ett väpnat angrepp mot Sverige kan inte uteslutas. Det kan inte heller uteslutas att militära maktmedel eller ytterligare hot om sådana kan komma att användas mot Sverige."

Kraftsamling - Inledningen

”Det är tid för handling!

Det säkerhetspolitiska läget är det allvarligaste sedan andra världskrigets slut. Förberedelserna, beredskapen och förmågan inom hela totalförsvaret, både det militära och det civila försvaret, måste öka skyndsamt. Insikten om detta behöver genomsyra alla delar av samhället och vara den främsta drivkraften för utvecklingen av totalförsvarets samlade förmåga de kommande åren.

Totalförsvaret ska över tid dimensioneras för att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och bidra till försvaret av allierade. Ett väpnat angrepp mot Sverige kan inte uteslutas. Det kan inte heller uteslutas att militära maktmedel eller ytterligare hot om sådana kan komma att användas mot Sverige.”

Totalförsvaret

- Hur många här inne är en del av totalförsvaret?

Totalförsvaret

- Hur många här inne är en del av totalförsvaret?

Om Sverige blir angripet av ett annat land kommer vi aldrig att ge upp. Alla uppgifter om att motståndet ska upphöra är falska.

Mental förberedelse är A och O

Förstår man och accepterar hotet kan man förbereda sig

Lärdomar från kriget i Ukraina

- Visar att civilsamhället är en legitim måltavla enligt Ryssland
 - Medveten strategi
 - "Dubble-taps" för att knäcka försvarsviljan och tilliten till samhället
- Visar på behovet av ett starkt totalförsvär
- Omfattande fjärrbekämpning och artilleribeskjutning ger stora inslag av oexploderad ammunition
- Omfattande skador på byggnader och infrastruktur
- Brist på material och utrustning
- Väldigt varierande över landet

Spaning framåt

- Målet:
 - Försvara Sverige mot ett väpnat angrepp i syfte att värna vår demokrati, våra fri- och rättigheter, vår självständighet och vårt självbestämmande
 - Det är precis det här Ryssland försöker förhindra genom att utmana den nuvarande säkerhetsordningen
- Alla måste således ta sitt ansvar för det civila försvaret och skapa ett eget grundskydd för sina verksamheter i syfte att nå målet
- Det nya säkerhetspolitiska läget innebär att vi kommer behöva ändra vårt sätt att arbeta med samhällsplanering och byggnadstekniskt brandskydd
 - Bredare anslag än idag
 - Särskilt inom samhällsbyggnads- och infrastruktursektorn
- Vad innebär kriget för räddningstjänsten?
 - Stenhårda prioriteringar

Räddningstjänst under höjd beredskap RUHB

Räddningstjänst under höjd beredskap

Dagens uppgifter & ansvar

- Upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden (OXA & radiak)
- Indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel
- Första hjälp åt och transport av skadade samt för befolkningsskydd.

Redundans

+

Övriga uppgifter

Vår del efter
fördelning av ansvar
mellan övriga
samhällsaktörer,
primärkommunerna
och SSBF.

- Stöd till Försvarsmakten
- Hemskydd
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?

Ett klargörande om lokal
nivås ansvar och uppdrag
från regional nivå behövs.

=

**Räddningstjänstens
uppdrag**

Spaning framåt

- Krav på uthållighet
 - Enskilda minst 1 vecka
 - Kommuner och regioner (enligt förslag i SOU 2024:65) minst 2 veckors ö-drift
 - Samhällsviktig verksamhet 30, 60, 90 dagar
 - Ukraina > 2,5 år...
- Alla samhällsviktiga verksamheter, och då pratar vi om samhällsviktig verksamhet i sin vidaste definition, behöver därför själva kunna hantera en störning själva i så stor utsträckning som möjligt
 - Den kollektiva robustheten bidrar till krigsansträngningen och minskar det totala behovet av hjälpinsatser

Spaning framåt

- Enskilda bränder/olyckor kan inte tillåtas slå ut viktiga samhällsfunktioner
 - Är BBR (som anger "lägsta-kraven") rimligt för alla verksamheter?
 - Många verksamheter är så pass viktiga i sig att de behöver en extra motståndskraft mot störningar från exempelvis bränder
- Vilka samhällsfunktioner behöver ett extra skydd?
 - Inte bara sjukhus, brandstationer och militäranläggningar
 - Även logistikcentraler, livsmedels- och medicinförsörjning, knutpunkter för infrastruktur, förskolor, skolor m.fl.
- Framöver räcker det inte att vid infrastrukturprojekt bedöma det förväntade antalet omkomna för vissa utvalda olycksrisker
 - Behöver även bedöma händelser som inte är olyckor – allt från sabotage och mindre attentat till krigshandlingar – och beakta fler aspekter än människoliv
 - Vattentornet i Borlänge

Spaning framåt

- Exempelvis för en järnvägstunnel eller överdäckning är det rimligt att inte bara fokusera på att människor ska hinna utrymma
 - Man behöver även titta på hur själva infrastrukturen kan påverkas vid till exempel en brand eller en explosion.
 - Hur långa avbrott i funktionaliteten kan vi få?
 - Vilka kostnader kan de olika scenarierna leda till?
 - Hur påverkar valen vid projektering av brandskyddet anläggningens robusthet?
 - Hur pass mycket längre kan ett avbrott bli om man till exempel minskar skyddet för bärverket?
 - Ska järnvägstunneln även fungera som ett skyddat utrymme?
- Det behövs en mer nyanserad riskhantering för att åstadkomma robusthet och motståndskraft mot störningar i viktig infrastruktur eller andra samhällsviktiga verksamheter.

Spaning framåt

- Hela hotskalan behöver beaktas
 - Det kommer framåt inte gå att avgränsa bort aktörsdrivna hot
- Två nya vägledningar i år som är viktiga att ta till sig:
 - ”Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen – med fokus på den fysiska planeringen enligt plan- och bygglagen.”
[Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen - med fokus på den fysiska planeringen enligt plan- och bygglagen \(msb.se\)](#)
 - ”Inbyggd säkerhet - skydd av offentliga miljöer” som handlar om hur man kan förebygga och minska konsekvenserna för aktörsdrivna hot. [Inbyggd säkerhet - skydd av offentliga miljöer \(msb.se\)](#)

Spaning framåt

- Försök hitta alternativ som fyller flera funktioner.
- Vissa åtgärder, som bedöms alltför dyra utifrån enskilda perspektiv, kan visa sig vara mycket kostnadseffektiva och tillföra stora värden om man utformar dem så att de fyller flera funktioner.
 - Exempelvis en damm som både kan ta upp ökade vattenmängder vid ett skyfall, utgöra en barriär mot vissa typer av antagonistiska händelser som fordonsattacker, minska temperaturen vid värmeböljor och samtidigt utformas som en krigsbranddamm.
- I ett robust samhälle kan inte allt för stor del av skyddet mot olyckor förlita sig på komplexa tekniska system
- Byggnader som är beroende av tekniska system, som sprinkler, vatten för brandsläckning, brandlarm och räddningshiss, behöver ha ett fungerande brandskydd även om strömförsörjningen långvarigt slås ut.
- Ukraina vill inte ha våra brandbilar

Spaning framåt

- Lägg därtill brandvatten, skyddsrum, storskalig utrymning m.m.
- Samt säkerhetsskydd och informationssäkerhet
- Hur vi hanterar känslig information i samhällsbyggnadsprocesserna
 - Behovet av att skydda viss information kontra de demokratiska aspekterna i en öppen och transparent process
 - Där öppenheten också gör det lättare för de inblandade att göra en god samhällsplanering
 - Samtidigt som vi vet att motståndaren utnyttjar vårt öppna samhället till sin egen fördel

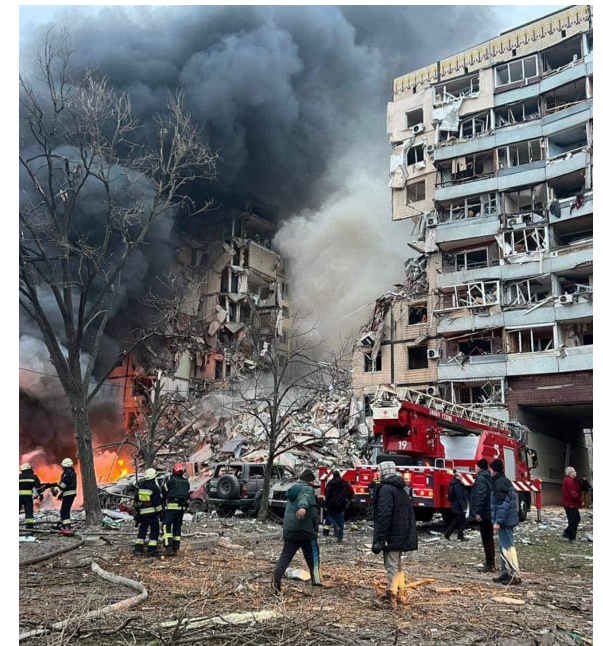
Spaning framåt

- Sammanfattningsvis behöver det finnas ett tillfredsställande grundskydd hos verksamhetsutövare och enskilda
 - Det bidrar till totalförsvarsinsatsen
- Kriget, inte krisen, är det dimensionerande scenariot
- Räddningstjänsten kommer ha fullt upp med annat och kommer förmodligen inte kunna prioritera din verksamhet
 - Vi kommer rädda liv och värna civilbefolkningen

Vad behöver vi kunna hantera

- Kommer behöva bygga motståndskraft i alla delar
- Kommer behöva ta hänsyn i samhällsbyggnadsprocessen till scenario krig
 - Beredskapshänsyn i samhällsplaneringen (BIS) (20 mdkr)
 - ROT-avdraget 10 mdkr
 - RUT-avdraget 8 mdkr
 - Byggnads- och reparationsberedskapen
- Det pågår en stor omställning av statsapparaten och det offentliga
- Motståndaren respekterar inte krigets lagar
- Det pågår redan nu en aktiv underrättelse- och informationsinhämtning i Sverige, och mot Sverige

Slut

Uppmärksam och vaksam, inte rädd

Om Sverige blir angripet av ett annat land kommer vi aldrig att ge upp. Alla uppgifter om att motståndet ska upphöra är falska.

Peter Arnevall

070-764 88 37

peter.arnevall@ssbf.brand.se